

Савез организација резервних војних старешина Србије

ЧВРСТ И ПОУЗДАН ОСЛОНАЦ ОДБРАНЕ

У последњих неколико година учињен је видан напредак у развоју Савеза организација резервних војних старешина Србије, који је стекао статус организације од посебног значаја за одбрану земље. Пред њим су крупни задаци који проистичу из опредељења државе према тоталној одбрани земље.

Пише поручник Иван Ђурђевић

Фото: Горан Станковић

Све војске света имају активни и резервни састав. Резерва је, зна се, неколико пута бројнија од мирнодопског састава. Једна од специфичности војске је систем командовања у миру и рату, заснован

на једностарешинству и субординацији. Када је реч о обавезама, у ратно време не прави се разлика између активних и резервних старешина. То је потврдила и пракса. Наша држава је током историје поклањала дужну пажњу резервним војним старешинама, па је школовала кадар који је одговорио свим изазовима и претњама, укључујући и одбрану земље током агресије НАТО-а 1999. године.

ОДРЖАВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ

Савез организација резервних војних старешина Србије баштини 105 година дугу традицију. Организацију је основао војвода Степа Степановић 1919, а први почасни председник био је регент Александар Карађорђевић, касније краљ

Југославије. У то време она је имала престижну улогу. Резервни официри били су Милутин Миланковић, партизански командант Коча Поповић, тренер Вујадин Бошков, фудбалер Драгослав Шекуларац, али и уметници попут глумца Љубе Тадића и Властимира Ђузе Стојиљковића и друге познате личности.

У време важења концепције опште-народне одбране и друштвене само-заштите, резервне војне старешине увек су давале пуни допринос попуни јединица Југословенске народне армије, Територијалне одбране и Цивилне заштите. Деведесетих година прошлог века били су на бранику отаџбине, раме уз раме са професионалним официрима и подофицирима. Свој патриотизам и стручно умеће показали су и у рату. Садашњи чланови ове организације током ратних дејстава добили су чинове, завршили су курс или су пензионисани као активне старешине.

– СОРВС је препознат као значајан и незаменљив субјект одбране. Резервне старешине су они субјекти који попуњавају ратне јединице или су у општој резерви. Неки од њих, због година живота, не могу да буду распоређени у ратне јединице, али могу да учествују у одбрани земље, нарочито у оквиру тоталне одбране – каже генерал у пензији Синиша Кресовић, председник Савеза организација резервних војних старешина Србије.

Савез организација резервних војних старешина Србије тренутно броји 88 организација у Србији, од којих три на АП Косово и Метохија. Има око четири хиљаде активних чланова, а двадесет хиљада је регистровано као потенцијални чланови.

ПОСЕБАН ЗНАЧАЈ ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Пре пет година Савез организација резервних војних старешина стекао је статус организације од посебног значаја за одбрану земље. Од тридесетак удружења грађана чије су активности везане за област одбране, то јест за Министарство одбране Републике Србије, овај савез препознат је као изузетно значајан. Придодата му је обавеза учешћа у обуци грађана за одбрану земље. Ученицима

САРАДЊА БОРАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Трећег јула ове године одржана је седница Савеза организација резервних војних старешина Србије са најистакнутијим представницима Савеза удружења бораца Србије (СУБОС), на којој је потписан споразум о сарадњи ради њеног продубљивања и побољшања положаја чланова. Оба удружења посебну пажњу посвећују неговању слободарских традиција српског народа и унапређењу културе сећања.

завршних разреда средњих школа у Србији омогућено је да факултативно, на часовима одељенских старешина, изучавају одређене садржаје из области одбране и безбедности земље. Тако је после три деценије занемаривања и укидања предмета општенародна одбрана и друштвена самозаштита у учионице враћено планско и систематско образовање младих генерација о деловању и понашању у ванредним ситуацијама, то јест у условима нарушене безбедности. Тиме су створени и услови за унапређење безбедносне културе младих нараштаја који чине будућност ове земље.

У Билећи, граду подигнутом на херцеговачком кршу, више од 56.000 младића из свих крајева СФРЈ завршило је Школу резервних официра. Пажљиво се бирало ко ће постати питомац надалеко чувене школе, а полазници су углавном били факултетски образовани. После шестомесечне школе питомци су у чину водника – стажисте упућивани у јединице и установе ЈНА, где су стажирајући за чин потпоручника обучавали војнике за одбрану земље. По завршетку војног рока, који је за њих трајао годину дана, унапређивани су у први официрски чин. Касније, на вежбама и другим облицима провере знања и вештина, стицали су право за унапређење у виши чин.

„Резултати су превазишли очекивања. Наставу су организовали разредне старешине, припадници регионалних центара Министарства одбране и резервне војне старешине. Око 200 резервних војних старешина завршило је посебну обуку за извођење наставе. Написан је и одштампан веома квалитетан приручник за извођаче наставе. Основе система одбране приближене су ученицима на пријемчив начин и у потребном обиму како би стекли свест о одбрани земље, сагледали своје законске обавезе, а и права и могућности које систем одбране и Војска нуде. У васпитном смислу, на путу стварања одговорног друштва пројектовани су услови да се младима приближе истинске вредности и национални интереси, да јачају патриотска осећања и негују традиције и слободарски дух нашег народа, а и да препознају и усвоје пожељне и прихватљиве обрасце понашања. Садржаји наставе ће у наредном периоду, ако буде потребно, бити измењени или допуњени, у зависности од изазова, ризика и претњи с којима се Србија може суочавати у будућности”, напомиње генерал Кресовић, наглашавајући обавезу едукације резервног састава. Додаје да је

задовољан што је након наставе у средњим школама видно повећан број кандидата за редовно служење војног рока и Курс резервних официра.

По већ устаљеној традицији на крају Курса слушалаца за резервне официре на Војној академији, у својству председника СОРВС-а, генерал Кресовић обратио се новим резервним официрима са основном поруком да је организација на чијем је челу чврста спона између система одбране и цивилног сектора и становништва.

МЕСТО И УЛОГА У ДРУШТВУ

Савез организација резервних војних старешина Србије планира да у другој половини ове године одржи стручни скуп у вези са местом и улогом Савеза у систему одбране Републике Србије. Тежиште ће бити визија Савеза у времену које предстоји, посебно његове организације, циљева и начина деловања, ради остваривања националних и одбрамбених интереса Републике Србије.

Непосредни повод за одржавање скупа јесте постојећи статус и проблеми које удружење има, као и потреба да се унапреди његово деловање и оствари стручан утицај на квалитет активности и пословних процеса којима се унапређује функционисање система одбране Републике Србије.

Изменама и допуном Закона о одбрани из 2018. године Министарство одбране препознало је Савез као удружење од посебног значаја за систем одбране. Захваљујући томе стабилизован је његов финансијски положај, али се он и даље суочава са не-

Међународна сарадња, кад је у питању Савез организација резервних војних старешина Србије, пре свега обухвата размену искустава у организацији обуке и реализацији задатака. Треба истаћи изузетно добру сарадњу са резервним старешинама из Републике Српске. Недавно је делегација Савеза боравила у Словенији, где је са словеначким колегама потписан споразум ради успостављања и јачања добрих пријатељских односа и сарадње на војнострукном, културном, хуманитарном и спортском плану.

разумевањем оствареног статуса, али и са јасном, дугорочном визијом свог опстанка, посебно у погледу циљева и задатака које би имао у оквиру система одбране.

Битна новина новог Правилника о унапређењу резервних старешина у виши чин јесте да се официр у резерви, односно подофицир у резерви, може унапредити у непосредно виши чин ако је учинио дело од посебног значаја за одбрану земље. Сматра се да је официр у резерви, односно подофицир у резерви, учинио дело од посебног значаја за одбрану земље, због којег може бити ванредно унапређен, ако је непосредним ангажовањем на задацима обуке, задацима истраживања, развоја и усавршавања или на другим који имају трајну научну вредност и посебан значај за систем одбране знатно допринео изградњи оперативне и функционалне способности јединице, развоју војне науке у одговарајућој научној области и научним достигнућима. ■